

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงมีกระแสพระราชดำรัสในโอกาสวันครุโลก วันที่ 5 ตุลาคม 2547 ณ หอประชุมครุสภา ความว่า การศึกษามีความสำคัญต่อมนุษย์ทุกคน ไม่ว่าจะมีสถานภาพใดและอยู่แห่งหนใดในปัจจุบันองค์กรระหว่างประเทศ องค์กรพัฒนาต่างๆ หลายองค์กรล้วนสนับสนุนคำขวัญ Education For All การศึกษาเพื่อทุกคน และร่วมกันผลักดันให้การศึกษาเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของมนุษย์ นอกจากนี้ยังมีความพยายามที่จะพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการปฏิรูปการศึกษาด้านต่าง ๆ ทั่วโลก

การที่จะทำให้เป้าหมายทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพดังกล่าวสำเร็จลุล่วงไปได้ย่อมต้องอาศัยครุเป็นปัจจัยสำคัญ แม้ในปัจจุบันเทคโนโลยีจะก้าวหน้า ข้อมูลข่าวสารไร้พรมแดน แต่ก็ไม่สามารถทดแทนครุได้ เพราะการศึกษามิใช่เป็นเพียงการรับความรู้ รับข้อมูลข่าวสาร เท่านั้นสิ่งสำคัญกว่าคือการฝึกคิด การบ่มนิสัยให้แต่ละคนสามารถพึงพาตันเอง และมีใจเอื้อเฟื้อเพื่อแผ่ต่อผู้อื่น ส่วนนี้ครุต้องพัฒนาตนเองให้รู้เท่าทันโลก จึงจะสามารถบ่มนิสัยคนในยุคใหม่ได้....."

ดังนั้นในยุคโลกาภิวัตน์ที่มีความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว จึงจำเป็นที่แต่ละประเทศต้องเรียนรู้ที่จะต้องปรับตัวเองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา และเตรียมพร้อมที่จะต้องเชぢญกับความท้าทายจากการแสลง ปัจจัยสำคัญที่ต้องเชぢญกับการเปลี่ยนแปลงและความท้าทายดังกล่าว ได้แก่ คุณภาพของคน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2544 : 1) การพัฒนามนุษย์ทุกคนให้มีการพัฒนาเต็มตามศักยภาพและมีคุณภาพได้ดี การศึกษามีบทบาทสำคัญเนื่องจากการศึกษาเป็นกระบวนการที่จะช่วยให้คนได้รับการพัฒนาตนเองให้มีคุณภาพ การศึกษาจึงเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาคนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เป็นพื้นฐานสำคัญที่จะช่วยเสริมสร้างให้ประเทศชาติมีความสามารถในการร่วมมือและแข่งขันกับนานาประเทศ และยังจะเป็นกำลังปัจจุบันในการช่วยให้ประเทศไทยสามารถแสวงหาโอกาสได้อย่างเหมาะสม

สถานศึกษาเป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่สำคัญ เพราะเป็นหน่วยปฏิบัติการกิจเหล็ก คือการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตร นั่นคือ คุณภาพที่พึงประสงค์ทั้งทางด้านผลลัพธ์ทางการเรียน ความมีสุขภาพอนามัยดี ตลอดจนมีระบบการบริหารจัดการที่มีคุณภาพและเกิดความร่วมมือร่วมใจในการพัฒนาสถานศึกษา โดยความร่วมมือ

ร่วมใจของผู้บริหาร คณบุคคล ผู้ปกครองและชุมชน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2546 : 1) ใน การจัดการศึกษาในสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษานับว่าเป็นบุคคลสำคัญที่จะดำเนินการจัดการศึกษาภายในสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ ความสำเร็จในสถานศึกษาอยู่ที่ผู้บริหารไม่น้อยกว่าร้อยละหกสิบ หากมีผู้บริหารสถานศึกษาที่ดีจะนำความสำเร็จไปแล้วถึงร้อยละหกสิบ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2544 : 3)

การจัดการศึกษาจึงจำเป็นต้องมีผู้บริหารมืออาชีพ เพื่อนำความสำเร็จมาสู่สถานศึกษาซึ่งเป็นภาระหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาไม่ว่าสถานศึกษาจะมีขนาดใด จำนวนนักเรียน ครุและ บุคลากรแตกต่างกันอย่างไร งานที่ด้องบริหาร คือ การบริหารงานด้านวิชาการ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ และด้านการบริหารงานทั่วไป งานผู้บริหารจึงนับเป็นงานที่หนัก และมีขอบเขตที่กว้างขวางมากในการกำกับดูแลให้การศึกษาแก่นักเรียน ซึ่งจะบรรลุเป้าหมายเพียงได้ย่อมขึ้นอยู่กับความรู้ความสามารถ และความสามารถในหน้าที่ ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาจะเป็นตัวชี้วัดสำคัญต่อทิศทางการดำเนินนโยบายทางการศึกษา และการที่ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารได้อย่างครบถ้วนจะสามารถปั่งบวกถึงความมั่นใจและเพิ่มพอใจของตัวผู้บริหารเอง เป็นการสร้างขวัญที่ดี กำลังใจที่เข้มแข็งแก่บุคลากรในสถานศึกษา การที่จะโน้มน้ำคนให้ทำงานตามที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มกำลังความสามารถได้นั้น จะต้องไม่เพียงแต่ใช้หลักการบริหารคุณภาพเท่านั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีการปฏิบัติงานให้ได้ตามมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษาอีกด้วย

สาเหตุสำคัญของการบริหารจัดการศึกษาไม่ประสบความสำเร็จ ๖ ประการ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2539) คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้และความสามารถทางการบริหารต่ำ ผู้บริหารสถานศึกษาไม่สนใจพัฒนาตนเอง ขาดระบบการตรวจสอบและประเมินผลผู้บริหารที่มีประสิทธิผล ผู้ปกครอง ชุมชนและภูมิปัญญาท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาต่ำ ขาดทรัพยากรเพื่อการบริหารสถานศึกษา ขาดสถาบันพัฒนาผู้บริหารระดับมืออาชีพ

จากปัญหาด้านๆ ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ไม่เอื้อต่อการพัฒนาการศึกษาอย่างแท้จริง แต่เมื่อได้พิจารณาถึงความคาดหวังตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพที่ครุสภากำหนดขึ้น ให้ผู้บริหารสถานศึกษาต้องปฏิบัติให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องมีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์ ตลอดจนได้รับการฝึกอบรมที่ดีมาพอสมควรจึงจะสามารถบริหารงานในหน้าที่รับผิดชอบให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพซึ่งรุ่ง แก้วแดง (2540) ได้กล่าวถึง ภาพลักษณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาคุณใหม่ ไว้ในปฏิบัติการศึกษาไทยว่า “ผู้บริหาร โรงเรียนยุคใหม่จะต้องมีความเป็นผู้นำทางด้านวิชาการ (Instructional Leadership) ที่เข้มแข็ง เป็นผู้จัดการที่เฉียบแหลม เป็นผู้ประสานชุมชนที่ดี เป็นผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator) ที่เชี่ยวชาญและเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล”

ด้วยเจตนาธรรมนี้ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มุ่งปฏิรูป การศึกษาโดยการพัฒนาวิชาชีพทางการศึกษา และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (คู่มือการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา : สำนักงานเลขานุการครุสภากา, 2549) ให้มีองค์กรวิชาชีพครุเพื่อทำหน้าที่กำหนดมาตรฐาน วิชาชีพ ตลอดจนการพัฒนาวิชาชีพทั้งครุ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา และบุคลากรทางการศึกษาอื่น องค์กรวิชาชีพดังกล่าว เป็นองค์กรตามพระราชบัญญัติสภากฎและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 เรียกว่า “ครุสภาก” ซึ่งเป็นสถาบันวิชาชีพโดยมีฐานะเป็นนิติบุคคล ในกำกับของกระทรวงศึกษาธิการ มอบอำนาจหน้าที่ตามมาตรา 9 คือ กำหนด มาตรฐานวิชาชีพ และจรรยาบรรณของวิชาชีพร่วมทั้งพัฒนาวิชาชีพ กำหนดนโยบายและแผนพัฒนาวิชาชีพ ประสาน ส่งเสริมการศึกษาและการวิจัยเกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพ นอกจากนี้พระราชบัญญัติดังกล่าวยังได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของครุสภากไว้เพื่อให้สามารถ นำมาใช้เป็นกรอบทิศทางในการพัฒนาวิชาชีพทางการศึกษาให้เป็นวิชาชีพชั้นสูงอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่อง และมีคุณภาพตามมาตรฐานวิชาชีพ ประพฤติและปฏิบัติตามจรรยาบรรณ ของวิชาชีพให้มีศักดิ์ศรีเป็นที่ยอมรับของสังคม

การพัฒนาวิชาชีพทางการศึกษาเป็นภารกิจสำคัญของครุสภากและต้องมีระบบที่ ชัดเจน สามารถครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายทั้ง 4 กลุ่ม คือ ครุ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหาร การศึกษา และบุคลากรทางการศึกษาอื่นในหน่วยงานทุกสังกัด รวมทั้งครอบคลุมระบบย่อย ต่าง ๆ ที่จะนำไปสู่การพัฒนาวิชาชีพทางการศึกษา ได้แก่ ระบบมาตรฐานและการควบคุม การประกอบวิชาชีพ ระบบใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ ระบบการพัฒนาผู้ประกอบวิชาชีพ และระบบยกย่อง และผลดุงเกียรติผู้ประกอบวิชาชีพ โดยมีมาตรฐานวิชาชีพเป็นกรอบในการพัฒนา ดังนั้นครุสภากซึ่งมีบทบาทในการกำหนดเกณฑ์มาตรฐาน และระดับคุณภาพผู้บริหารการศึกษา จึงออกมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา เมื่อวันที่ 31 สิงหาคม 2548 ตามพระราชบัญญัติ สภากฎและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 มาตรา 49 กำหนดให้มีมาตรฐานวิชาชีพ ผู้บริหารสถานศึกษา 3 ด้าน ประกอบด้วย

1. มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ
2. มาตรฐานการปฏิบัติงาน
3. มาตรฐานการปฏิบัติตน

เพื่อเป็นมาตรฐานให้ผู้บริหารสถานศึกษาทุกแห่งในประเทศไทยปฏิบัติได้อย่างถูกต้องเป็นไป ตามเกณฑ์และมาตรฐานวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งจะทำให้การบริหารจัดการศึกษา ของไทย มีความก้าวหน้า พัฒนาคนไทยให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาตาม เจตนาธรรมนี้ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และให้มีความสามารถในการแข่งขัน กับนานาอารยประเทศได้อย่างภาคภูมิใจ

จากการศึกษา เรื่อง รายงานผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุโขทัย เขต 1 ปีการศึกษา 2547 และ 2548 โรงเรียนที่ศึกษาวิจัยจำนวน 156 โรงเรียน ศึกษาวิจัยด้านคุณภาพสถานศึกษา จำนวน 5 ด้าน ประกอบด้วย 1. ผู้บริหาร 2. ครุภัณฑ์กิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 3. คุณภาพผู้เรียน 4. สถานศึกษาเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ และ 5. ความสัมพันธ์กับชุมชน พนวจฯ โดยภาพรวมผลการดำเนินงานตามระบบคุณภาพภายในสถานศึกษาทั้ง 156 โรงเรียนอยู่ในระดับกำลังพัฒนา ซึ่งเป็นระดับที่ควรต้องได้รับการแก้ไขเพื่อให้การจัดการศึกษามีคุณภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งจากการศึกษาวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนสำคัญอย่างยิ่ง ที่จะผลักดันให้การจัดการศึกษาในสถานศึกษาแต่ละแห่งเกิดคุณภาพได้อย่างแท้จริง โดยเฉพาะผู้บังคับบัญชาที่ต้องปฏิบัติ ตามบทบาทหน้าที่เป็นการปฏิบัติภารกิจการพัฒนาการศึกษาซึ่งต้องอาศัยทั้งความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์ในการบริหารและมีการปฏิบัติตามที่เป็นแบบอย่างที่ดีเป็นที่น่าเคารพศรัทธาในฐานะของผู้บังคับบัญชาบุคลากรในสถานศึกษา และบุคคลทั่วไป ซึ่งการบริหารจัดการศึกษาต้องอาศัยทั้งศาสตร์และศิลป์ที่จะปฏิบัติหน้าที่บริหารการศึกษาให้เกิดประสิทธิผล โดยเฉพาะการปฏิบัติงานให้ได้มาตรฐาน วิชาชีพผู้บังคับบัญชา ตามพระราชบัญญัติสภาพรูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.2546 เช่น ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษา ดัดสินใจ ปฏิบัติกิจกรรมต่างๆโดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นกับการพัฒนาด้านต่างๆ มุ่งมั่นการพัฒนาผู้ร่วมงานให้มีสมรรถภาพที่สูงขึ้น พัฒนาแผนงานขององค์กร เป็นผู้นำและสร้างผู้นำ ฯลฯ เป็นต้น ซึ่งจะเป็นสิ่งสำคัญยิ่งที่จะทำให้การบริหารจัดการศึกษาในสถานศึกษาเกิดประสิทธิภาพ จึงมีความสนใจที่จะศึกษาสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของผู้บังคับบัญชา สถานศึกษา ผลของการศึกษาวิจัยในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการศึกษาให้เป็นไปตามเจตนากรมพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ต่อไป

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพผู้บังคับบัญชา สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุโขทัย เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพผู้บังคับบัญชา สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุโขทัย เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

สมมุติฐานการวิจัย

1. ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีอัมมิการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงานด่างกันมีสภาพการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษาด่างกัน
2. ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีอัมมิการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงานด่างกันมีปัญหาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษาด่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตของเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุโขทัย เขต 1 มาตรฐานการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษาของครุสภा พ.ศ. 2548 จำนวน 12 มาตรฐาน

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ และผู้รักษาการในตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุโขทัย เขต 1 จำนวน 215 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการและผู้รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุโขทัย เขต 1 จำนวน 131 คน

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1. ตัวแปรต้น (Independent Variable)

1.1 อัมมิการศึกษา

1.1.1 ระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

1.1.2 ระดับสูงกว่าปริญญาตรี

1.2 ประสบการณ์ในการทำงาน

1.2.1 น้อยกว่า 10 ปี

1.2.2 ระหว่าง 10 - 20 ปี

1.2.3 มากกว่า 20 ปี ขึ้นไป

2. ตัวแปรตาม (Dependent Variable) "ได้แก่"

2.1 สภาพการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุโขทัย เขต 1

2.2 ปัญหาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุโขทัย เขต 1

นิยามศัพท์เฉพาะ

สภาพการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพ หมายถึง ลักษณะที่เป็นอยู่จริงในปัจจุบันของการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษาตามมาตรฐานของคุรุสภา พ.ศ. 2548

ปัญหาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพ หมายถึง อุปสรรคหรือข้อขัดข้องในการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษาตามมาตรฐานของคุรุสภา พ.ศ. 2548 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุโขทัย เขต 1

มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา หมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะและคุณภาพที่พึงประสงค์ในการประกอบวิชาชีพทางการศึกษาของสำนักงานคุรุสภา พ.ศ. 2548

มาตรฐานการปฏิบัติงานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์และมาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษาตามที่คุรุสภาได้กำหนดไว้ เพื่อใช้เป็นหลักในการเกียบเคียงสำหรับการส่งเสริม กำกับดูแล การตรวจสอบ และการประเมินผลให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย 12 มาตรฐาน ดังนี้

1. **ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการ** เกี่ยวกับพัฒนาวิชาชีพการบริหารสถานศึกษา หมายถึง การเข้าร่วมเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพครุภัณฑ์การมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาวิชาชีพ

2. **ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ** โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นกับการพัฒนาของบุคลากร ผู้เรียน และชุมชน หมายถึง การทำงานต่าง ๆ เพื่อผลการพัฒนาที่จะเกิดขึ้นกับทุกฝ่าย

3. **มุ่งมั่นพัฒนาผู้ร่วมงาน** ให้สามารถปฏิบัติงานได้เต็มศักยภาพ หมายถึง ความสำเร็จของการบริหารที่พัฒนาผู้ร่วมงานโดยการศึกษาดูเด่น จุดด้อยของผู้ร่วมงาน กำหนดจุดพัฒนาของแต่ละคน

4. พัฒนาแผนงานขององค์กรให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง หมายถึง การวางแผนขององค์กรอย่างมียุทธศาสตร์ เหมาะสมกับข้อจำกัดของผู้เรียน ครู ผู้ร่วมงาน ชุมชน ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อม
5. พัฒนาและใช้นวัตกรรมการบริหารจนเกิดผลงานที่มีคุณภาพสูงขึ้นเป็นลำดับ หมายถึง การใช้เครื่องมือเทคโนโลยีในการบริหาร นำไปสู่ผลงานที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ
6. ปฏิบัติงานขององค์กรโดยเน้นผลลัพธ์ หมายถึง การใช้กิจกรรมการบริหารที่จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นของบุคลากรและองค์กรจนบุคลากรมีนิสัยในการพัฒนาตนเอง อุปถัมภ์
7. รายงานผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างเป็นระบบ หมายถึง การนำเสนอผลงานที่ได้ทำสำเร็จแล้วด้วยการวิเคราะห์อย่างครอบคลุม และนำเสนอให้เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น พร้อมกับนำผลการประเมินไปใช้ในการประเมินตนเอง
8. ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี หมายถึง ความประพฤติด้านคุณธรรม จริยธรรม ความยุติธรรม และบุคลิกภาพทำให้เกิดความเชื่อถือศรัทธาต่อการบริหารงานจนสามารถปฏิบัติตามด้วยความพึงพอใจ
9. ร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานอื่นอย่างสร้างสรรค์ หมายถึง การร่วมมือกับชุมชนในการเสนอแนะแนวทางการปฏิบัติ แนะนำ ปรับปรุงการปฏิบัติในลักษณะร่วมคิด ร่วมวางแผนและร่วมปฏิบัติตัวยความเต็มใจ เต็มความสามารถ
10. แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา หมายถึง ความเป็นผู้รับรู้ ทันสมัย ทันโลก รู้อย่างกว้างขวางและมองไกลพร้อมกับสามารถนำข้อมูลสารสนเทศมาพัฒนาให้เกิดประโยชน์ต่อผู้ร่วมงาน
11. เป็นผู้นำและสร้างผู้นำ หมายถึง การนำไปสู่การพัฒนาตนเอง คิดเองได้ ตัดสินใจได้เอง พัฒนาได้เองของผู้ร่วมงานทุกคนอย่างสม่ำเสมอ
12. สร้างโอกาสในการพัฒนาได้ทุกสถานการณ์ หมาย ถึงการพัฒนาองค์กรให้ก้าวหน้าอย่างยั่งยืน สอดคล้องกับความก้าวหน้าของโลกที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างไม่หยุดยั้ง
 - สถานศึกษา** หมายถึง โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุโขทัย เขต 1
 - ผู้บริหารสถานศึกษา** หมายถึง ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ และผู้รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนซึ่งเป็นบุคลากรวิชาชีพที่รับผิดชอบการบริหารสถานศึกษาแต่ละแห่งสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุโขทัย เขต 1
- วิชาชีพ** หมายถึง วิชาชีพครู วิชาชีพบริหารการศึกษา และวิชาชีพบุคลากรทางการศึกษาอื่น
- วุฒิการศึกษา** หมายถึง ระดับการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุโขทัย เขต 1

ประสบการณ์ในการทำงาน หมายถึง ระยะเวลาในการปฏิบัติงานในตำแหน่ง^{ผู้บริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุโขทัย เขต 1}

ประโยชน์ที่ได้รับ

- ผลการวิจัยครั้งนี้จะทำให้ทราบถึงสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา ตามมาตรฐานของคุรุสภา พ.ศ. 2548 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุโขทัย เขต 1
- ผลของการวิจัยจะเป็นข้อมูลพื้นฐาน ข้อเสนอแนะ และเป็นแนวทางให้แก่ผู้บริหารสถานศึกษานำไปปรับปรุงแก้ไขการบริหารจัดการศึกษา ให้เป็นไปตามมาตรฐานการปฏิบัติงานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา ตามมาตรฐานของคุรุสภา พ.ศ. 2548 อย่างมีประสิทธิภาพและการจัดการศึกษาเป็นไปตามเจตนาرمณ์ของพระราชนูญดิการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ต่อไป